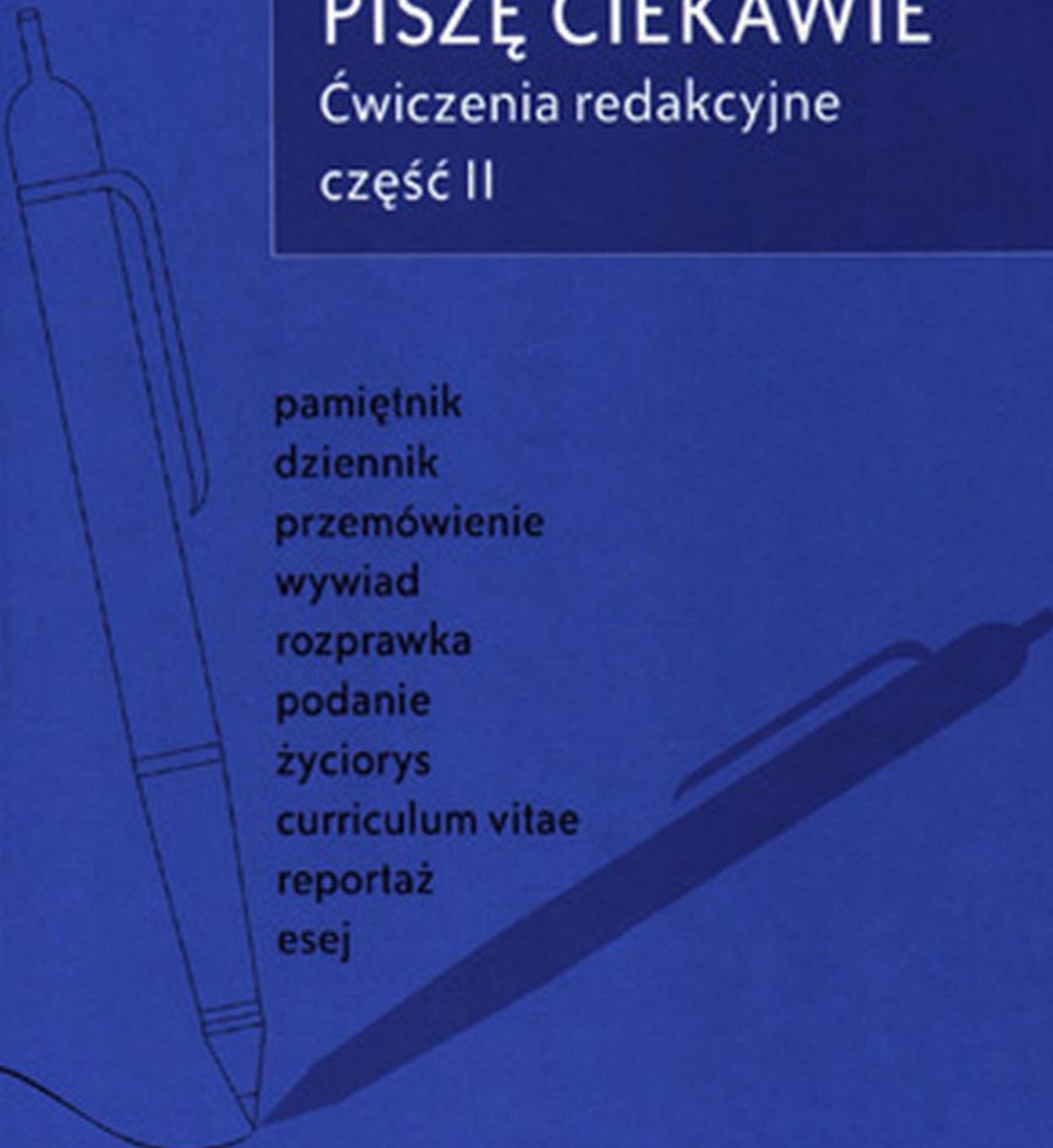

Waldemar Wierzba

PISZĘ CIEKAWIE

Ćwiczenia redakcyjne
część II

pamiętnik
dziennik
przemówienie
wywiad
rozprawka
podanie
życiorys
curriculum vitae
reportaż
esej

Wstęp

Poprawne i ciekawe mówienie oraz pisanie jest jedną z najbardziej pożądanых umiejętności społecznych. Jednakże wielu uczniów ma trudności z redagowaniem wypowiedzi ustnych i pisemnych. Wpływa to ujemnie nie tylko na ich uczestnictwo w lekcjach oraz wyniki egzaminów, lecz także zubaża ich postrzeganie świata oraz kontakty z innymi ludźmi. Treść myśli jest bowiem nierozzerwalnie związana z jej językową formą. Tłumaczenie: „Wiem, tylko nie umiem tego powiedzieć (napisać)”, jest nieprzekonujące. Jeśli nie umiem czegoś powiedzieć (napisać), to znaczy, że tego nie wiem, nie dostrzegam, nie rozumiem... Nauka posługiwania się językiem jest więc nierozzerwalnie związana z nauką spostrzegania i myślenia.

Niniejsza publikacja jest efektem moich wieloletnich doświadczeń pedagogicznych. Zawiera ona informacje, zalecenia oraz ćwiczenia wykorzystywane przeze mnie podczas lekcji języka polskiego oraz indywidualnych zajęć z uczniami. Wszystkie mają charakter praktyczny i służą kształceniu umiejętności.

Były one wcześniej, rozproszone, publikowane w wydawanych przez Wydawnictwo Edukacyjne Albus zeszytach zawierających zadania testowe z przedmiotów humanistycznych. Nie sięgali jednakże po nie czytelnicy niezainteresowani testami, a mający potrzebę doskonalenia swojej umiejętności pisania. Zrodziła się więc potrzeba wydania ich w formie dwóch zeszytów ćwiczeń. W tym celu zostały one zebrane, przejrane, poprawione i uzupełnione.

Ćwiczenia zamieszczone w niniejszym zbiorze mogą być wykorzystane przez nauczyciela podczas lekcji języka polskiego lub do indywidualnej pracy ucznia w domu.

Wszystkim, którzy zajrzą do tego zeszytu i zechcą podjąć trud pracy nad swoim językiem życzę wytrwałości i powodzenia!

W. W.

Pamiętnik i dziennik

Pamiętnik	Dziennik
podobieństwa	
narracja pierwszoosobowa	narracja pierwszoosobowa
Przedstawianie świata z punktu widzenia autora-uczestnika wydarzeń.	Przedstawianie świata z punktu widzenia autora-uczestnika wydarzeń.
różnice	
Opowiadanie o zdarzeniach z pewnego dystansu czasowego.	Brak dystansu czasowego, zespół prowadzonych z dnia na dzień zapisów. [Mogą się zdarzać przerwy w prowadzeniu dziennika.]
Relacja o zdarzeniach, których autor był (przed jakimś czasem) uczestnikiem lub świadkiem.	Szereg dziennych zapisów dotyczących rozmaitych, aktualnych problemów i tematów związanych ściśle z bieżącą sytuacją autora.
Możliwość zajmowania przez autora stanowiska wobec zdarzeń w momencie pisania, po upływie dłuższego czasu od momentu, w którym miały miejsce.	Niemożność zdystansowania się wobec opisywanych wydarzeń.
Wyrażanie przekonań i przyjmowanie wobec wydarzeń postawy będącej wynikiem głębszych przemyśleń.	Spontaniczna reakcja na wydarzenia. Zapisywanie rodzących się na gorąco myśli i uczuć.
Czas na przemyślenia i zdobycie wiedzy, umożliwiającej zajęcie bardziej wyważonego stanowiska.	Brak czasu; niemożność zdobycia pełnej wiedzy o zdarzeniach oraz ich uwarunkowaniach.
Chronologiczne prezentowanie zdarzeń nie jest regułą (choć często przedstawia się je właśnie w takim porządku).	Regułą jest chronologiczne prezentowanie wydarzeń.

Duże możliwości (dzięki dystansowi czasowemu) świadomego komponowania pamiętnika – pracy nad jego formą.	Brak założonej z góry konstrukcji. O układzie dziennika (w zasadzie chronologicznym) decyduje bieg wypadków – jedynym obowiązującym porządkiem jest układ chronologiczny dziennych zapisów.
Uporządkowanie pod względem kompozycyjnym i tematycznym.	Zróżnicowanie zapisów zarówno pod względem kompozycyjnym, jak i tematycznym.

1. Zredaguj krótką (2-3 zdania) informację, w której przedstawisz zdarzenia z pewnego dystansu czasowego. Skup się na informowaniu o zdarzeniach.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Powyższa informacja mogłaby znaleźć się w pisanym przez Ciebie dzienniku czy raczej w pamiętniku?

.....

.....

2. Zredaguj krótką (2-3 zdania) informację, w której przedstawisz zdarzenia bez dystansu czasowego, natychmiast po ich zajściu. Skup się na informowaniu o zdarzeniach.

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
*Powyższa informacja mogłaby znaleźć się w pisanym przez Ciebie dzienniku
czy raczej w pamiętniku?*

-
.....
3. **Przeredaguj i uzupełnij poniższy tekst tak, by wyrazić swój emocjonalny stosunek do opisywanych wydarzeń. Podkreślone rzeczowniki zastąp ich zdrobniałymi formami. W wolne miejsca wpisz odpowiednie epitety lub zwroty. Możesz użyć zwrotów i epitetów znajdujących się w ramce.**

wściekłam się, zbaraniałam, oniemiałam z oburzenia, jęknęłam z rozpacz, zaniemówiłam, urocze, śliczne, chabrowe, błękitne, dziecinne, niewinne

Trzyletnia siostra Andrzeja rozbiła mój ulubiony wazon. W pierwszej chwili, ale kiedy zobaczyłam strach w jej oczach i wykrzywione w podkówkę usta, wzruszyłam się.

4. **Zredaguj krótką wypowiedź w pierwszej osobie liczby pojedynczej (3-4 zdania) na temat dowolnego wydarzenia, przedstawiając je ze swojego punktu widzenia. Wyraź swoje uczucia związane z wydarzeniem, o którym opowiadasz. Możesz wykorzystać niektóre z zamieszczonych w ramce wyrażen i zwrotów.**

Ach, to wspaniale! Cóż za idiota! Niech to lichy weźmie! Tylko tego jeszcze brakowało! Cóż za radość! Było wprost cudownie! Dość tego! Nigdy więcej! Mogłabym patrzeć na to całą wieczność! Zdawało mi się, że minęły wieki! rewelacyjny, ponury, nudny jak flaki z olejem, pasjonujące, dość ciekawe, głupiec, gbur, urocza dziewczyna, zniechęcający uśmiech

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sposób w jaki sformułowałeś swoją wypowiedź, pozwala uznać ją za fragment pamiętnika czy raczej dziennika?

.....

.....

- 5. Zredaguj fragment dziennika (4-5 zdań), w którym będzie mowa o rozstaniu z przyjacielem. Opowiedz o tym wydarzeniu bez dystansu czasowego, wyraż swoją spontaniczną reakcję.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Zredaguj fragment pamiętnika (4-5 zdań), w którym będzie mowa o rozstaniu z przyjacielem. Opowiedz o tym wydarzeniu z perspektywy czasu i zajmij staranniejsze i bardziej wyważone stanowisko.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przemówienie

1. **Przemówienie najczęściej rozpoczyna się apostrofą do odbiorcy. Podane w ramce zwroty do słuchaczy umieść we właściwych rubrykach tabeli. [Niektóre z nich mogą znaleźć się jednocześnie w dwóch lub więcej rubrykach.]**

Szanowni Państwo! Szanowni Zebrani! Koledzy! Drodzy Rodzice! Panie Burmistrzu! Panie i Panowie! Drogie Koleżanki! Kochane Dziewczyny! Kochani Nauczyciele! Drodzy Chłopcy! Drodzy Goście! Kochane Mamy! Druhny i Druhowie! Dostojni Goście!

Przemówienie z okazji...	Formuła powitalna
Dnia Chłopca	
Dnia Kobiet	
Dnia Edukacji Narodowej	
dowolnego narodowego święta	
szkolnej uroczystości (w której uczestniczy młodzież, rodzice i nauczyciele oraz przedstawiciele władz)	
Dnia Matki	
wizyty młodzieżowej delegacji z zaprzyjaźnionej szkoły	
harcerskiego spotkania	